

Трибуна вільного
громадянського слова
на мові
української мови

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

український щоденник

Адреса
Редкації і Адміністрації:
"Свобода", 81-83 Grand St.,
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНЧ: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 175. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ВІВТОРОК, 13-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1955. ДЕСЯТЬ ЦЕНТІВ — TEN CENTS No. 175. VOL. LXII.

АЙЗЕНГАВЕР ПРОТИ ТОГО, ЩО Б ПАРТІЯ ЗВ'Я- ЗУВАЛА СВОЮ ДОЛЮ З ОДНІЄЮ ОСОБОЮ

Денвер, Колорадо. — Президент Айзенгавер сказав на зборах провідників Республіканської Партії, щоб його партія не об'єднувала своїх надій на перемогу в виборах 1956 року з однією особою, бо ця партія є така велика і має так багато здібних людей, що не потребує цього робити. „Люди істини є кволі і смерті, казав Айзенгавер, і тому не треба надто сильно причепити шпильки до одного папури на махті корабля, бо якщо б корабель затопився, то важко було б її відорвати і причепити до іншого". Але президент дещо злагіднів за своєю острогом тим, що сказав пізніше такі слова: „Коли я бачу ваші обличчя, мені більше подобається Республіканська партія як будь-коли". Президент промовляв впродовж пів години, і в своїй промові виклав філософію Республіканської Партії, кажучи, що ця партія філософія повинна базуватися на філософії покійного президента Абрагама Лінкольна. Вона повинна бути поступова і зматати до миру і добробуту". Стейтвоті республіканські провідники не були захоплені тим, що ставалося в Денвері, бо вони сподівалися, що адміністрація тепер змусить президента до того, щоб він зняв свої заміри щодо кандидатури в 1956 році і тим самим підніс дух серед республіканців. Зусиль президента з республіканців відбулася в готелі „Брайан Палац", і тривала коло 30 минут. Республіканці пішли „вишко-

Труман проти зменшень видатків на оборону

Шикаго. — Бувший президент Геррі С. Труман промовляв на демократичному прийнятті в Шикаго і заявив, що зменшення видатків на оборону держави „неконечне і небезпечне". Це зменшення витрат на оборону, на думку Трумана, робить уряд президента Айзенгавера з „політичних мотивів", щоб збалансувати бюджет, але державна оборона — це завелика річ, знати.

Почався страйк 43,000 електротехнічних робітників в корпорації Вестінггауз Електрік

Пітсбург. — Вночі з неділі на понеділок 12 вересня почався страйк 43,000 робітників, членів Міжнародної Спілки Електротехнічних Робітників, КІО, у фабриках корпорації Вестінггауз Електрік. Вивик страйку у зв'язку з тим, що керівництво корпорації започаткувало в деяких фабриках перевірку часу і в-

СПІЛЬНИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ З АМЕРИКИ І З КАНАДИ

Торонто, Канада. (Н-вич). — В дні 3-го і 4-го вересня ц. р. відбувся тут З'їзд, що його влаштували два наші інженерські товариства: Т-во Українських Інженерів в Америці і Українське Технічне Т-во в Канаді. З'їзд, який проводив інж. А. Мільчак (Дітройт), заслухав на пленумі і по комісії 14 доповідей і розглянув цілу низку питань технічного і економічного змісту. Дуже важким вислідом З'їзду треба вважати покликання до життя нової організаційної клітини п. н. „Координаційний Осередок Праці Українських Інжене-

Збільшується популярність ФЕСТИНІВ НА СОЮЗІВЦІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА СУМНУ ПОГОДУ, ПОНАД 1,000 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У ФЕСТИНІ В НЕДІЛЮ „ВЕСЕЛІ ВОЛОКИТИ" І „ГРИНЬ ЗОЗУЛЯ" НАВЕЛИШОЮ АТРАКЦІЄЮ ФЕСТИНУ: ТАМАРА САГАДІЧНА — „МІС СОЮЗІВКА" НА 1956-й РІК

Союзівка, Кергонскон. — Понад тисячу осіб, що приїхали 8 автобусами і майже двома сотнями приватних автомобілів із багатьох міст і місцевостей та, не зважаючи на сумніву погоду, взяли участь у першому осінньому фестивалі на цій оселі Українського Народного Союзу минулої неділі, 11-го вересня, дали найкращий доказ великої популярності того роду імпрез, як і самої „Союзівки". Хо хоч на самій Союзівці дощ тільки „погрозив" і офіційно випогодилося та світило сонце, проте цей дощ супроводжував вїздіз — прогулянку на фестивалі з Нью Йорку і Нью Джерсі. Фестин попереднього Богослуження, що його відправив під вільним небом Веч. о. Зиновій Бачинський з Джерзі Сіті, виключивши актуальну проповідь. О год. 3 після обіду на великій площі біля клубу „Веселка" почалася фестивална програма. Започатковано її піднесенням на щогл американського і українського прапорів, при звуках американського і українського національних гімнів. Голова Окружного Комітету Відділу УНС метрополії Нью Йорку, заст. гол. през. УНС ала М. Пізак коротко привітав гостей та представив їм привабливих на фестивалі членів Головного Уряду УНС: гол. представника Д. Галичина, гол. секретаря Р. Слобода, гол. контролера П. Кучма та гол. радного д-ра Ярослава Падоху, а гол. през. Д. Галичина вголос коротку промову, звертаючи увагу на привабливі особистості УНС, зокрема молоді, що приїхали на Союзівку просто з конавенції своєї Ліги в Пітсбургу минулої неділі.

Популярність фестивалю на Союзівці підтверджує і факт, що вже напередодні фестивалю, в суботу 10-го вересня, всі місця і нічліги на Союзівці були зайняті. Того ж дня ввечері гостиня на Союзівці, під проводом своїх старших провідників і виховників, група молоді з МУН, зокрема самодіяльний гурток „Джерело" при 10-му відділі ОДВ та група танцюристів школи п. Романа Петріна з Брукліна. На естраді у вестибюлі Гостиниці вони ввели кілька народних танків та виставили п'єску Підгірянки „В чужому пір'ю", при фортепіановому акомпаніменті проф. Ів. Недільського. Багато труду у успішне пе-

ФРАНЦІЯ ВИРІШУЄ СПРАВУ МАРОККО

Париж. — Французький уряд видав маніфест до мешканців Марокко, який покладається з заявою міністра для справ Тунізі і Марокко П'єр-а Жулі, що „дуже швидко" будуть оприлюднені всі важливі постанови, які вирішать фактистичність Марокко. Французький уряд закликає всіх мешканців тієї північно-африканської країни до спокою і терпеливості. Водночас військові поліції у Марокко стоять наготові, лякаючись вибухів нових повстань заворушень. Річ у тому, що уряд заявив був, що до 12-го вересня ц. р. буде створений новий авторитетний уряд в Марокко, а тим часом не вдається дотримати це приречення. Все ж, французький уряд настрашений оптимістично. Прем'єр Фор і міністер закордонних справ Піне рішені поспішно реалізувати прийнятий в Е-ле-Вен у переговорах з марокканцями план. Генерал Катру і один високий урядовець з міністерства закордонних справ вернулись з Мадагаскару і звітували на раді міністрів про свої розмови із засланним туди колиш-

Комуністичний Китай звільняє всіх цивільних американців

Женева. — На 14-му з черги засіданні конференції між представниками ЗДА і комуністичного Китаю, яка тривала в Женеві від 6-ти тижнів, досягнуто порозуміння щодо принципу свободи цивільних американців вихідати з комуністичного Китаю і китайців у ЗДА вернутися на китайський суходіл. Видано в цій справі спільний комунікат, в якому обидва амбасадори А. Леонард і Джангоок Ванг Пінг-наном, з дати 10-го вересня 1955. Цей комунікат, стверджуючи згаданий в горі принцип, дозволяє всім американцям в Китаї, які мали б якісь труднощі від китайських комуністів в одержанні візи на вїзд, звертатися до англійської амбасаді в Китаї.

Польський екзильний прем'єр утік до Варшави

Лондон. — Варшавське радіо принесло вістку, що Гугон Ганке, від серпня ц. р. прем'єр польського екзильного уряду у Лондоні, вернувся як „добровільний репатріант" до Польщі, Ганке відійшов востаннє в понеділок у минулому тижні на летовищі в Римі. Комуністичне радіо з Варшави оприлюднило заяву Ганке, —

П'ять американських сенаторів зустрічаються у Москві з Булганінім і Хрущовим

Москва. — П'ять американських сенаторів зустрілися у вівторок, дня 13 вересня з совєтським прем'єром Булганінім і секретарем комуністичної партії Совєтського Союзу Хрущовим. Всі ці сенатори — Істес Кіфвер і Дж. Алєн Фрієр, демократи, та Джордж В. Мелон, Генрі В. Дворжак і Мілтон Р. Янг, республіканці, відбувають поїздку по Совєтському Союзу і востаннє на протязі 2-ох годин оглядали вони совєтську атомову станцію. Їм показували там кольоровий фільм про працю цієї станції і вони мали теж змогу оглянути приміщення з реактором і генератором. Влаштувала сенаторам ці відвідини, як і зустріч з Хрущовим і Булганінім, американська амбасаді у Москві. Булганіні і Хрущов погодилися зустрітися з сенаторами і звідати з ними розмову, не зважаючи на те, що вони зайняли конференцію з Аден-ауером.

Світовий Банк стверджує зріст продукції в світі

Вашингтон. — Міжнародний Банк для Відбудови і Розвитку стверджує, що в близькій частині світу продукція зростає. Він також повідомляє про те, що майже в цілому вільному світі зростає життя ступа населення. Зріст продукції випереджує збільшення населення, що є доброю запорукою, що економічні умови світу можуть поправитися в найближчих роках. Світовий Банк сказав, що заяву перед тим, як його представники виходили на десятий річний збори цього банку, які відбудуться в Істанбулі, Туреччина. Там одночасно відбудуться збори Міжнародного Монетарного Фонду. На чолі американської делегації на ці збори стоїть секретар скарбу Джордж Гофмрі, який заявив, що головною ціллю нарад в Істанбулі буде те, щоб і надалі втримати добробут в державах вільного світу.

НІМЕЦЬКО-СОВЄТСЬКИЙ КОНФЕРЕНЦІЯ В МОСКВІ ГРОЗИТЬ ПОВНА НЕВДАЧА

Москва. — Хоча німецька делегація в Москві на чолі канцлером Аденауером видає для совєтських достойників бенкет на „дачі" під Москвою, яку дістала була до розпорядження від совєтського уряду, а сам Аденауер, Булганіні і Хрущов позували фотографам всімхні, стискаючи один другому руки, проте німецько-о-совєтський конференція, яка 9-го ц. м., в минулу п'ятницю розпочалася у Москві, грозить повна невдача. Зараз у перших заявах Булганіні і Аденауера виявилася засаднича розбіжність у підході до питання „нормалізації" совєтсько-німецьких взаємин. — Булганіні заявив, що обидві держави, ССР і Німецька Федеративна Республіка (Західна Німеччина) повинні негайно встановити „нормальні дипломатичні, господарські і культурні взаємини, а Аденауер відповів на це, що „механічна нормалізація" відносин не доведе до нічого доброго, бо конфлікти існують далі, і тому треба спершу зліквідувати самі причини існуючого напруження. Між тим причинами він назвав відразу об'єднання Німеччини й справу звороту всіх німецьких полонених, затриманих ще в ССР. Щоправда, Аденауер не говорив про по-

Військо встановлює спокій в Істанбулі

Істанбул (Туреччина). — Після проголошення війняного стану і після того, як проти демонстрантів кинено військо, протигрецькі демонстрації в Істанбулі та в інших містах Туреччини припинилися. Дотеперішнє слідство виявило, що привели до демонстрацій фальшиві вістки про те, бучи́мо в грецькому місті Салоніках кинено бомбу в дім, у якому народився осковок модерної турецької держави Кемаль Ататюрк. У висліді демонстрацій було матеріаль-

Французькі резервісти відмовляються послуху

Париж. — Коло 400 молодих чоловіків, членів резерву французького летунства, відмовилися вїзти до поїзду, який мав завезти їх до порту в Марсей в дорозі до Марокко. Французькі резервісти летунів й воїни летунства кричали „Марокко для марокканців" й оправдували свій бунт нехиттю підтримувати французьку колоніальну політику в Північній Африці. Змобілізо-

В СВІТІ

● Генерал Жорж Катру, який полетів від імені французького уряду до колишнього султана Марокко Бен Юсефа, який навіть із своєю засланню має величезний вплив на марокканських націоналістів, поставився прихильно до французько-марокканського ко-м-і промісового плану. Тому тепер французів дозволили поїхати до Юсефа групі марокканських націоналістичних діячів. Юсеф переїде до Франції.

● Рандольфа Черчила, сина недавнього британського прем'єра, члена англійського парламенту, покарали грошовою карою \$5 за неправильне запаркування авто. Рандольф Черчилль свари́вся з поліцією, доказуючи йому, що це не він звинувачений, а недовільний поліційний привіз, і що в тому місці треба було б дозволити паркувати авто.

● Алі Ага Хан, колишній чоловік американської фільмової зірки Ріти Гейворт, багати́й індієць, несподівано став власником нової коштовності. Він купив за невеличкі гроші в Парижі портрет королеви Марії Луїзи з Парми, роботи „невідомого артиста". Тепер німецький факхівець стверджує, що це портрету є Францією Гон, славнозвісний — налар початку минулого сторіччя.

